

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

บทนี้จะกล่าวโดยสรุปถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความเข้าใจของผู้บริหารและครูค่อการนิเทศงานวิชาการภายใต้โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคใต้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากผู้บริหารและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่อยู่ภายใต้โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา จากเขตการศึกษา 2,3 และ 4 มีจำนวนทั้งหมด 121 คน ประกอบด้วย

1.1 ผู้บริหาร จำนวน 17 คน

1.2 ครู จำนวน 104 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีค่าความเชื่อมั่น 0.70 แบบสอบถามมี 2 ตอนคือ
ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (Check-list)
ตอนที่ 2 สอบถามความเข้าใจค่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) ซึ่งตัวเลือกมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว จำนวน 60 ข้อ

3. การส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และตามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทั้งหมด แบบสอบถามที่ส่งไปได้รับกลับคืน

มา 122 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ 121 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 99.18

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม สำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) โดยแบ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ความเข้าใจของผู้บริหารและครูต่อนโยบายเทคนิควิชาการภายในโรงเรียน วิเคราะห์ด้วยค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ยมาตรฐาน (\bar{X}_c) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ผู้บริหารส่วนใหญ่มาจากโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและขนาดเล็กจาก เขตการศึกษา 2,3 และ 4 เป็นเพศชาย อายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป อายุราชการระหว่าง 11-15 ปี และ 21 ปีขึ้นไป โดยมีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี

1.2 ครูส่วนใหญ่มาจากโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และขนาดเล็กจากเขต การศึกษา 2,3 และ 4 เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 30-34 ปี และ 35-39 ปี อายุราชการ ระหว่าง 6-10 ปี และ 11-15 ปี โดยมีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี

2. ความเข้าใจของผู้บริหารและครูต่อนโยบายเทคนิควิชาการภายในโรงเรียน

2.1 ความเข้าใจของผู้บริหารและครูต่อนโยบายเทคนิควิชาการภายใน โรงเรียน เมื่อพิจารณาจากคะแนนความเข้าใจ สามารถสรุปได้ดังนี้

ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่มีความ เข้าใจต่อนโยบายเทคนิควิชาการ ภายในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความ เข้าใจในระดับปานกลาง และระดับมาก ขณะที่ครูส่วนใหญ่มีความ เข้าใจในระดับปานกลางและระดับน้อย

2.2 ความเข้าใจของผู้บริหารและครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยมาตรฐาน (\bar{X}_t) ของคะแนนมาตรฐาน (T-score) เป็นรายด้านทั้ง 7 ด้านสรุปได้ดังนี้

2.2.1 ความเข้าใจของผู้บริหารและครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน พบว่าทั้งผู้บริหารและครูมีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก โดยที่ค่าเฉลี่ย คะแนนมาตรฐานความเข้าใจของผู้บริหารสูงกว่าของครูเล็กน้อย เมื่อพิจารณาความเข้าใจในส่วนของผู้บริหารที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการพบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่มีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการมีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก

2.2.2 ความเข้าใจของผู้บริหาร (ผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่) ต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน อายุ อาวุธราชการ และวุฒิทางการศึกษา สรุปได้ดังนี้

ความเข้าใจของผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่ต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่า ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และขนาดใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่ มีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ส่วนในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่มีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง

ความเข้าใจของผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่ต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตามอายุพบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่ทุกกลุ่มอายุมีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง

ความเข้าใจของผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่ต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตามอาวุธราชการ พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่ทุกกลุ่มอาวุธราชการมีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง

ความเข้าใจของผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่ต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่ที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง ส่วน

ผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่ที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโทมีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก

2.2.3 ความเข้าใจของผู้บริหาร (ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ) ต่อการนิเทศงาน
วิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน อายุ อายุราชการและวุฒิทางการศึกษา
สรุปได้ดังนี้

ความเข้าใจของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน
จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าผู้ช่วยฝ่ายวิชาการในโรงเรียนทุกขนาดมีความเข้าใจอยู่ใน
ระดับมาก

ความเข้าใจของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน
จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการทุกกลุ่มอายุมีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก

ความเข้าใจของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน
จำแนกตามอายุราชการ พบว่า ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการทุกกลุ่มอายุราชการ มีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก

ความเข้าใจของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน
จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา พบว่า ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการที่มีวุฒิทางการศึกษา ทั้งในระดับปริญญาตรีและ
ระดับปริญญาโทมีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก

2.2.4 ความเข้าใจของครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน จำแนก
ตามขนาดของโรงเรียน อายุ อายุราชการและวุฒิทางการศึกษา สรุปได้ดังนี้

ความเข้าใจของครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตามขนาด
ของโรงเรียน พบว่า ครูในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีความเข้าใจอยู่
ในระดับมาก ส่วนครูในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง

ความเข้าใจของครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตามอายุ
พบว่า ครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี อายุระหว่าง 35-39 ปี และ 40-44 ปี มีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก
ส่วนครูที่มีอายุระหว่าง 30-34 ปี และอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง

ความเข้าใจของครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตามอายุ
ราชการ พบว่า ครูที่มีอายุราชการระหว่าง 1-5 ปี, 11-15 ปี และ 16-20 ปี มีความเข้าใจอยู่
ในระดับมาก ส่วนครูที่มีอายุราชการระหว่าง 6-10 ปี และ 21 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจในระดับ
ปานกลาง

ความเข้าใจของครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา พบว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาค่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูที่มีวุฒิจากการศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโทมีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากสรุปผลการวิจัยมีข้อที่ควรอภิปรายและ เสนอแนะดังนี้

1. เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป มีอายุราชการระหว่าง 11-15 ปี และ 21 ปีขึ้นไป ซึ่งนับได้ว่าเป็นกลุ่มของผู้ที่มีประสบการณ์สูงที่จะทำหน้าที่บริหารโรงเรียน จากการที่ได้ผ่านการปฏิบัติงานมานานย่อมจะเข้าใจปัญหา ตลอดจนแนวทางในการแก้ปัญหาได้ดี โดยเฉพาะงานทางด้านวิชาการ ซึ่งนับได้ว่าเป็นงานหลักของโรงเรียน อีกทั้งยังมีวุฒิทางการศึกษาในระดับตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปทั้งสิ้น และไม่มีผู้บริหารคนใดที่มีวุฒิต่ำกว่าระดับปริญญาตรีเลย ยิ่งทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการได้ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการนิเทศการศึกษา ซึ่งตรงกับรายงานการวิจัยของ อุทัย สร้อยสุข (2518 : 229) ที่พบว่าอาจารย์ใหญ่ที่มีวุฒิปริญญาโทและวุฒิปริญญาตรี มีความเข้าใจหน้าที่การนิเทศการศึกษามากกว่าอาจารย์ใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี สำหรับครูนั้น พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 30-39 ปี อายุราชการระหว่าง 6-15 ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งครูเหล่านี้เป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนดำเนินไปได้ด้วยดี โดยเฉพาะในหมวดวิชาต่าง ๆ เพราะเป็นหัวหน้าหมวดวิชาซึ่งทำหน้าที่ผู้นิเทศในหมวดวิชาของตนและในโรงเรียน เป็นไปตามที่อาคม จันทสุนทร (2526 : 3) ได้กล่าวไว้ในเรื่องการนิเทศการศึกษาในหมวดวิชาว่า "หัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้บริหารระดับแรกของครู" ดังนั้น ครูที่มีอายุ อายุราชการและวุฒิทางการศึกษาดังกล่าว นับว่ามีความเหมาะสม เนื่องจากมีประสบการณ์และความรู้สูงพอสมควร ที่จะทำหน้าที่ดังกล่าวในโรงเรียน และในหมวดวิชาของตน เพราะจะเป็นที่ยอมรับของครูอาจารย์ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ามีหัวหน้าหมวดวิชาบางคนมีวุฒิทางการศึกษาค่ำกว่า

ระดับปริญญาตรี จึงควรที่ผู้บริหารจะส่งเสริมและสนับสนุนให้มีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อจะได้กลับมาเป็นกำลังสำคัญในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่

2. ความเข้าใจของผู้บริหารและครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน

2.1 ความเข้าใจของผู้บริหารและครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน

จากผลการวิจัยพบว่า โดยส่วนรวมทั้งผู้บริหารและครูมีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก โดยที่ผู้บริหารมีคะแนนเฉลี่ยมาตรฐานความเข้าใจสูงกว่าครูเล็กน้อย และหากพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้านพบว่า ผู้บริหารมีความเข้าใจอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านทักษะของผู้นิเทศที่มีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูมีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน และระดับปานกลาง 3 ด้าน (ดังตารางที่ 5) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทั้งผู้บริหารและครูต่างเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน จึงได้ดำเนินการจัดให้มีขึ้นอย่างเป็นระบบ อีกประการหนึ่งโรงเรียนเหล่านี้เป็นโรงเรียนที่กรมสามัญศึกษาได้กำหนดให้เป็นโรงเรียนปฏิบัติการตัวอย่างการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ทั้งผู้บริหารและครูจึงได้รับการอบรมสัมมนา ตลอดจนตำรา เอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนจากหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา และหน่วยศึกษานิเทศก์เขตและที่สำคัญอีกประการหนึ่งหน่วยศึกษานิเทศก์เขต ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโรงเรียนในโครงการเหล่านี้ได้คอยติดตามให้คำแนะนำ ตลอดจนประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ จึงทำให้ผู้บริหารและครูมีความกระตือรือร้น มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกษร มงคล (2529 : 401) ที่พบว่า ถ้าผู้ปฏิบัติงานได้รับการสนับสนุน เสริมขวัญและกำลังใจแล้ว จะทำให้การปฏิบัติงานเต็มไปด้วยบรรยากาศดี และจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ของงานดีขึ้นด้วย

จากความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนี้เอง ที่มีส่วนทำให้บุคลากรในโรงเรียนคือผู้บริหารและครูมีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมากขึ้น

2.2 ความเข้าใจของผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน

จากผลการวิจัยพบว่า โดยส่วนรวมผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่ มีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการมีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก และหากพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้านพบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่ มีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน และมีอยู่ 2 ด้านที่มีความเข้าใจอยู่ในระดับมากคือ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนและการวางแผนการนิเทศ ส่วนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการมีความเข้าใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด 6 ด้าน ยกเว้นด้านทักษะของผู้นิเทศที่มีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง (ดังตารางที่ 6) ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในการปฏิบัติการณ์เทศงานวิชาการภายในโรงเรียนนั้น ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการซึ่งเป็นผู้ที่รับผิดชอบโดยตรงต่องานด้านวิชาการของโรงเรียน จะต้องมีความรู้ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน เป็นอย่างดีในฐานะของผู้นิเทศ ส่วนผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่ เป็นแต่เพียงผู้ให้การสนับสนุน คอยอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ดำเนินไปด้วยดี ซึ่งเป็นไปตามความคิดเห็นของ สัจจ ฤทธานันท์ (2530 : 62-63) ที่ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนต้องถือว่า การนิเทศการศึกษาเป็นหน้าที่ของตน แต่การปฏิบัติงานนั้นอาจจะดำเนินการเองหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นทำหน้าที่แทนก็ได้โดยที่ผู้บริหารอยู่ในฐานะประธานของคณะกรรมการ คอยให้การสนับสนุนในด้านวัสดุอุปกรณ์ อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตลอดจนสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งบุคคลที่ผู้บริหารมอบหมายให้ทำหน้าที่แทนนั้น ควรจะเป็นผู้ช่วยฝ่ายวิชาการนั่นเอง จึงทำให้ความรู้ความเข้าใจของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมีมากกว่าของผู้อำนวยการโรงเรียน / อาจารย์ใหญ่

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าหากสถานศึกษาใดที่ผู้บริหารโรงเรียน (ผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่/ครูใหญ่) หันมาดำเนินงานเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนด้วยตนเอง จะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะว่าเมื่อผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในโรงเรียนให้ความสำคัญและเอาจริงเอาจังกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนแล้ว บุคลากรในโรงเรียนทุกคนย่อมจะมีความกระตือรือร้น มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ทำให้การเรียนการสอนตลอดจนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

3. ความเข้าใจของผู้บริหาร (ผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่) ต่อการ
นิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตามตัวแปรเกี่ยวกับภูมิหลังบางประการ

3.1 ความเข้าใจของผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ต่อการนิเทศงาน
วิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่ ที่ปฏิบัติงาน
อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและขนาดใหญ่ มีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้อำนวยการ
โรงเรียน/อาจารย์ใหญ่ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กมีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง
(ดังตารางที่ 7) ซึ่งมีความคล้ายคลึงกันกับในระดับประถมศึกษาตามที่ วศิพร สุภีรัตน์
(2528 : 176-177) ได้ศึกษาความเข้าใจและเจตคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี พบว่าผู้บริหารและครูซึ่งปฏิบัติงาน
อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง ขนาดเล็กกับขนาดเล็กมาก มีความเข้าใจแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตามจากรายงาน
การวิจัยของอุทัย สร้อยสุข (2520 : 222) ซึ่งศึกษาหน้าที่ด้านการนิเทศการศึกษาของ
อาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่า อาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง
และขนาดใหญ่ โดยส่วนรวมมีความเข้าใจหน้าที่นิเทศการศึกษาไม่แตกต่างกัน จากข้อค้นพบ
เกี่ยวกับขนาดของโรงเรียนที่เป็นตัวแปรทำให้ความเข้าใจของผู้อำนวยการโรงเรียน /
อาจารย์ใหญ่ ต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนแตกต่างกันโดยที่ในโรงเรียนขนาดใหญ่
พิเศษ และขนาดใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่ มีความเข้าใจสูงกว่าในโรงเรียน
ขนาดกลางและขนาดเล็ก อาจเนื่องมาจากในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและขนาดใหญ่นั้น
โรงเรียนได้มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมาก่อนแล้ว โดย
การเชิญวิทยากรจากภายนอก เช่น ศึกษานิเทศก์ อาจารย์จากมหาวิทยาลัย เป็นต้น ไปให้
การอบรมความรู้ในเรื่องดังกล่าวแก่บุคลากรในโรงเรียน เมื่อโรงเรียนอยู่ในโครงการปฏิบัติ
การตัวอย่างของกรมสามัญศึกษา ก็ได้รับความรู้เพิ่มเติมมากยิ่งขึ้นไปอีก นอกจากนี้ในโรงเรียน
ขนาดใหญ่พิเศษและขนาดใหญ่ ย่อมจะมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ มากกว่าในโรงเรียนขนาด
กลางและขนาดเล็ก จึงทำให้ผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่ มีความเข้าใจสูงกว่า

3.2 ความเข้าใจของผู้อ่านรายการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่ต่อการนิเทศงาน วิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตามอายุ

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้อ่านรายการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่ทุกกลุ่มอายุมีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ถือว่ามีความเข้าใจไม่แตกต่างกัน (ดังตารางที่ 8) ข้อค้นพบนี้มีความคล้ายคลึงกันกับผู้บริหารและครูในโรงเรียนเทศบาล ซึ่ง เรวดี บัญจะไรท์ (2528 : 217) ได้ทำการวิจัยและพบว่าผู้บริหารและครูในโรงเรียนเทศบาล จำแนกตามอายุ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ การศึกษาไม่แตกต่างกัน และนอกจากนี้จากรายงานการวิจัยของ วรวิณี วชิรกิจโกศล (2530 : 155) ซึ่งพบว่า ผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 มีความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาจำแนกตามอายุไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้อ่านรายการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับเดียวกัน เป็นส่วนใหญ่ คือมีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรีถึงร้อยละ 77.78 นอกจากนี้ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานเกินกว่า 10 ปี อีกประการหนึ่ง เนื่องจากผู้อ่านรายการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่เหล่านี้ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนปฏิบัติการตัวอย่างเหมือนกัน ก็ย่อมที่จะได้รับความรู้ในเรื่องการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอย่างเท่าเทียมกัน จากความรู้ ประสบการณ์ในการทำงาน และความรู้ที่ได้รับจากการอบรม จึงอาจมีผลทำให้อายุไม่เป็นตัวแปรสำคัญที่จะทำให้ความเข้าใจแตกต่างกัน แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ความเข้าใจแม้ว่าจะไม่แตกต่างกันก็จริง แต่ก็ยังอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าเป็นกลุ่มโรงเรียนที่อยู่ในโครงการปฏิบัติการตัวอย่างของกรมสามัญศึกษา เป็นปีแรก จึงยังมีปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่มีผลทำให้ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนยังไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกองแผนงาน กรมสามัญศึกษา (2529 : 69) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากบุคลากรภายในโรงเรียนได้แก่ ปัญหาเรื่องความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ปัญหาเรื่องการยอมรับ และปัญหาเรื่องเวลาการปฏิบัติงาน

3.3 ความเข้าใจของผู้อ่านรายการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่ต่อการนิเทศงาน วิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตามอายุราชการ

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้อ่านรายการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่ทุกกลุ่มอายุราชการมีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ถือว่ามีความ

เข้าใจไม่แตกต่างกัน (ดังตารางที่ 9) ซึ่งมีความคล้ายคลึงกันกับผลการวิจัยของ เรวัต บัญชาโรทัย (2529 : 217) ที่พบว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนเทศบาล จำแนกตามอายุ ราชการที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาไม่แตกต่างกัน แต่ถึงแม้ว่ามีความ เข้าใจไม่แตกต่างกันก็จริง แต่ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สาเหตุเพราะ เป็นกลุ่มโรงเรียนที่อยู่ในโครงการปฏิบัติการตัวอย่างของกรมสามัญศึกษา เป็นปีแรก จึงยังมีเวลาน้อยเกินไป ที่จะทำความเข้าใจในเรื่องนี้ทั้งหมด อีกประการหนึ่ง ผู้อำนวยกาโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่มีหน้าที่เป็นเพียงผู้ให้การสนับสนุนการนิเทศเท่านั้น จึงทำให้ ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

3.4 ความเข้าใจของผู้อำนวยกาโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่ต่อการนิเทศ งานวิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยกาโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่ที่มีวุฒิทางการศึกษา ในระดับปริญญาตรีมีความ เข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโท มีความเข้าใจอยู่ในระดับมาก (ดังตารางที่ 10) แสดงว่าวุฒิทางการศึกษาเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้ความ เข้าใจของผู้อำนวยกาโรงเรียน / อาจารย์ใหญ่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็น เพราะที่ผู้อำนวยกาโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่ที่มีวุฒิทาง การศึกษาสูงกว่า ย่อมจะมีความสามารถในการแปลความ จับใจความ หาเหตุผลและการ ตัดสินใจได้ดีกว่าผู้ที่มีวุฒิทางการศึกษาค่ากว่า และจากการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยกาโรงเรียน / อาจารย์ใหญ่ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี เป็นส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 77.78 จึง เป็น เรื่องที่ผู้ที่เกี่ยวข้องควรจะให้ความสนใจและหาโอกาสทำการชี้แจงหรือให้ความรู้แก่กลุ่ม ดังกล่าว เพื่อให้เกิดความ เข้าใจถูกต้องมากยิ่งขึ้น

4. ความเข้าใจของผู้บริหาร (ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ) ต่อการนิเทศงานวิชาการ ภายในโรงเรียน จำแนกตามตัวแปรเกี่ยวกับวุฒิหลังบางประการ

4.1 ความเข้าใจของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการต่อการนิเทศงานวิชาการภายใน โรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการในโรงเรียนทุกขนาดมีความ เข้าใจ ต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก (ดังตารางที่ 11) และหาก

พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการในโรงเรียนทุกขนาดมีความ เข้าใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดเกือบทุกด้าน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้ช่วยฝ่ายวิชาการทำหน้าที่เป็นผู้มีเทศในโรงเรียน จึงต้องมีความรู้ความ เข้าใจในเรื่องการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนเป็นอย่างดี อีกทั้งเมื่อพิจารณาวิถีทางการศึกษาพบว่าผู้ช่วยฝ่ายวิชาการมีวุฒิตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปทั้งสิ้น ประกอบกับอายุและอายุราชการที่อยู่ในเกณฑ์มากพอที่จะสามารถทำความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ได้ไม่ยาก ดังนั้น การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนซึ่งเป็นงานที่ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการปฏิบัติอยู่แล้วในโรงเรียนจึงทำให้มีความรู้ความ เข้าใจอยู่ในระดับมาก

4.2 ความเข้าใจของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนจำแนกตามอายุ

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการทุกกลุ่มอายุมีความ เข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก และหากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกกลุ่มอายุมีความ เข้าใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด เกือบทุกด้าน (ดังตารางที่ 12) แสดงให้เห็นว่าอายุไม่เป็นตัวแปรที่สำคัญ ทำให้ความ เข้าใจของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการที่อยู่ในระดับที่แตกต่างกัน ซึ่งมีความคล้ายคลึงกันกับในระดับประถมศึกษา โดยธีรวุฒิ วชิระกิจโกศล (2530 : 155) ได้พบว่า ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารและครูจำแนกตามอายุไม่แตกต่างกัน และผลการวิจัยของเรวดี บัญจะโรทัย (2529 : 127) ได้พบว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนเทศบาล จำแนกตามอายุ มีความ เข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอายุของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการไม่ได้แตกต่างกันมากคือส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 62.50 มีอายุอยู่ระหว่าง 38-44 ปี อีกทั้งวุฒิทางการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีร้อยละ 62.50 และวุฒิปริญญาโทร้อยละ 37.50 แสดงว่ามีการศึกษาอยู่ในระดับสูงอีกประการหนึ่ง อายุราชการและประสบการณ์ในการทำงานก็มากพอสมควร อีกทั้งปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน ซึ่งอยู่ในโครงการปฏิบัติการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน โดยผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ เป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดในการปฏิบัติงานให้ค่า เนิ่นไปตามโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีผลทำให้มีความ เข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกัน

4.3 ความเข้าใจของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตามอายุราชการ

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการทุกกลุ่มอายุราชการมีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก และหากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกกลุ่มอายุราชการมีความเข้าใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดเกือบทุกด้าน (ดังตารางที่ 13) แสดงให้เห็นว่าอายุราชการไม่เป็นตัวแปรที่สำคัญ ทำให้ความเข้าใจของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอยู่ในระดับแตกต่างกัน ซึ่งมีความคล้ายคลึงกันกับผลการวิจัยของวรวิณี วชิรกิจโกศล (2530 : 156) ที่พบว่าความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารและครู จำแนกตามอายุราชการไม่แตกต่างกัน และผลการวิจัยของ เรวดี มีบุญจะไรท์ (2529 : 217) ซึ่งพบว่าผู้บริหารและครูโรงเรียนเทศบาล จำแนกตามอายุราชการ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้ช่วยฝ่ายวิชาการมีอายุราชการไม่แตกต่างกันมาก คือร้อยละ 75.00 มีอายุราชการอยู่ระหว่าง 6-15 ปี ประกอบด้วย อายุ และวุฒิทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน และถึงแม้จะปฏิบัติราชการอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดที่แตกต่างกันก็ตาม แต่โรงเรียนทั้งหมดก็อยู่ในโครงการปฏิบัติการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนด้วยกัน ก็ย่อมจะได้รับความรู้ในเรื่องการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน และที่สำคัญที่สุดก็คือ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการจะต้องทำหน้าที่ผู้นิเทศในโรงเรียน ซึ่งโดยปกติแล้วผู้บริหารโรงเรียนจะมอบหมายหน้าที่ให้คอยดูแลจัดการ เกี่ยวกับการจัดการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ด้วยเหตุผลต่าง ๆ ดังที่กล่าวมา จึงมีผลทำให้ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกัน

4.4 ความเข้าใจของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการทุกกลุ่ม วุฒิทางการศึกษามีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก และหากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกกลุ่มวุฒิทางการศึกษามีความเข้าใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดเกือบทุกด้าน เว้นแต่ในด้านทักษะของผู้นิเทศที่มีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง (ดังตารางที่ 14)

แสดงให้เห็นว่า ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการที่มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยนี้ มีความคล้ายคลึงกันกับการวิจัยของ วรวิณี วชิรภักจโกศล (2530 : 157) ที่พบว่าความเข้าใจของผู้บริหารเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา จำแนกตามวุฒิทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เนื่องจาก ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการส่วนใหญ่ร้อยละ 62.50 มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี อีกร้อยละ 37.50 มีวุฒิปริญญาโท จะเห็นได้ว่า ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการทั้งหมดมีวุฒิทางการศึกษาอยู่ในระดับสูง อีกทั้งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนภายใต้โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา จึงต้องทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศและเป็นแกนหลักในการจัดการนิเทศในโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนมอบหมายหน้าที่ให้รับผิดชอบดูแลเกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียน จึงมีผลทำให้ความเข้าใจของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกัน

5. ความเข้าใจของครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตามตัวแปรเกี่ยวกับภูมิหลังบางประการ

5.1 ความเข้าใจของครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

จากผลการวิจัยพบว่า ครูในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดกลางและขนาดเล็ก มีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง และหากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูในโรงเรียนขนาดกลางมีความเข้าใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน ครูในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ส่วนครูในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและขนาดเล็กมีความเข้าใจอยู่ในระดับมากและระดับปานกลางค่อนข้างมาก (ดังตารางที่ 15) การที่ครูในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดกลางและขนาดเล็กมีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก เนื่องจากครูซึ่งเป็นหัวหน้าหมวดวิชา มีบทบาทสำคัญที่จะต้องปฏิบัติภารกิจ การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนในฐานะผู้นิเทศในหมวดวิชา และคณะกรรมการนิเทศงานวิชาการของโรงเรียน ให้สอดคล้องกับนโยบายของกรมสามัญศึกษาที่ให้โรงเรียนอยู่ภายใต้โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน เอกสาร คำรา ภูมิอในการปฏิบัติงานก็มีอยู่เพียงพอ ทำให้ความรู้ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการทั้งในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้แล้ว ในบางโรงเรียนผู้บริหารและครูมีความสนใจต่อการนิเทศงานวิชาการสูง ก็ได้มีการจัดการอบรมพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียน ตลอดจนส่งเข้ารับการอบรม เพื่อให้มีความรู้สูงขึ้นจากวิทยากรภายนอก เช่น จากภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากความสนใจและภารกิจนี้เองที่ทำให้ครูมีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

สำหรับครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ ซึ่งผลการวิจัยพบว่ามีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลางทั้งโดยส่วนรวมและเป็นรายด้าน อาจเนื่องมาจากเวลาในการปฏิบัติงานอย่างน้อยเกินไป เนื่องจากขณะที่ผู้วิจัยทำการวิจัยอยู่นั้น ครูยังปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้นิเทศยังไม่ครบปีการศึกษา ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของกองแผนงานกรมสามัญศึกษา (2529 : 65) ที่พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานนิเทศของโรงเรียนคือ เวลาการปฏิบัติงาน โดยโรงเรียนทุกโรงเรียนให้ความเห็นว่า เวลาการปฏิบัติตามโครงการสั้นเกินไป อีกทั้ง กรมสามัญศึกษาได้มอบหมายภารกิจในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการของโรงเรียนให้เป็นหน้าที่ของหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา ซึ่งจำนวนศึกษานิเทศก์ในแต่ละเขตการศึกษาก็ยังจำนวนจำกัด ทำให้การติดตามประเมินผลกระทำได้อย่างไม่ต่อเนื่องกัน อีกประการหนึ่งโรงเรียนที่อยู่ในโครงการก็ทำการเขตการศึกษาก็อยู่กับคนละจังหวัด จากเวลาในการปฏิบัติงานข้อจำกัดในจำนวนของศึกษานิเทศก์และสถานที่ตั้งของโรงเรียนกับเขตการศึกษาอาจมีผลทำให้ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของครูอยู่ในระดับปานกลาง

5.2 ความเข้าใจของครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนจำแนกตามอายุ

จากผลการวิจัยพบว่ากลุ่มครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี ระหว่าง 35-39 ปี และ 40-44 ปี มีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก และหากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความเข้าใจอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ส่วนกลุ่มครูที่มีอายุระหว่าง 30-34 ปีและ 45 ปีขึ้นไป โดยส่วนรวมมีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง และหากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกด้าน (ดังตารางที่ 16) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี เป็นครูที่เพิ่งสำเร็จการศึกษามาใหม่ ๆ มีความกระตือรือร้น และอุดมการณ์ในการพัฒนาการศึกษาสูง

ส่วนกลุ่มครูที่มีอายุระหว่าง 35-39 ปี และ 40-44 ปี เป็นกลุ่มครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านการศึกษามานานปี ย่อมจะมีความรู้ความสามารถทั้งในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ ทางด้านการศึกษาสูง ประกอบกับปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนในโครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ย่อมทำให้ครูมีโอกาสที่จะได้ศึกษาหาความรู้จากการอบรมคำรา เอกสารต่าง ๆ ตลอดจนฝึกปฏิบัติจริงในโรงเรียน จากอุดมการณ์ในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน ตลอดจนโอกาสในการศึกษาหาความรู้ จึงอาจส่งผลทำให้กลุ่มครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี ระหว่าง 35-39 ปีและ 40-44 ปีมีความเข้าใจ จตอการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

ส่วนกลุ่มครูที่มีอายุระหว่าง 30-34 ปี และ 45 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งโดยส่วนรวมและเป็นรายด้านเกือบทุกด้านนั้น อาจเนื่องมาจากระยะเวลาในการปฏิบัติงานตามโครงการยังมีน้อยเกินไป หารระยะเวลาที่มีมากขึ้น ย่อมจะทำให้ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย เนื่องจากครูที่มีอายุอยู่ในช่วงเหล่านี้จะมีความสามารถสูงในการปฏิบัติงาน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารในอันที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเหล่านี้ได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้และมีเวลาในการปฏิบัติงาน ก็จะทำให้มีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนในระดับที่มากขึ้นอย่างแน่นอน

5.3 ความเข้าใจของครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตามอายุราชการ

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มครูที่มีอายุราชการระหว่าง 1-5 ปี, 11-15 ปี และ 16-20 ปีมีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งโดยส่วนรวมและเป็นรายด้าน เกือบทุกด้าน โดยเฉพาะกลุ่มครูที่มีอายุราชการระหว่าง 11-15 ปี มีความเข้าใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนกลุ่มครูที่มีอายุราชการอยู่ระหว่าง 6-10 ปี และ 21 ปีขึ้นไปมีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง โดยส่วนรวมและเป็นรายด้าน เกือบทุกด้าน โดยเฉพาะกลุ่มครูที่มีอายุระหว่าง 6-10 ปี มีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน (ดังตารางที่ 17) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน เป็นภารกิจหนึ่งที่โรงเรียนจะต้องปฏิบัติตามนโยบายของกรมสามัญศึกษาในฐานะที่เป็นโรงเรียนในโครงการ

ครู (หัวหน้าหมวดวิชา) ในฐานะผู้มีเทศจะต้องทำหน้าที่มีเทศในหมวดวิชาของตนเองและเป็นคณะกรรมการนิเทศงานวิชาการของโรงเรียน ในทางปฏิบัติทั้งผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ จะมีการประชุมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการนิเทศร่วมกัน ทั้งในรูปของการปรึกษาหารือ และการวางแผนปฏิบัติงาน จึงทำให้มีโอกาสทำความเข้าใจร่วมกัน เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน อีกทั้งครูที่มีอายุราชการระหว่าง 1-5 ปี, 11-15 ปี และ 16-20 ปี เป็นผู้ที่มีคุณวุฒิและวัยวุฒิ ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ อยู่พร้อมแล้ว จึงอาจส่งผลทำให้ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมากทั้งโดยส่วนรวมและเป็นรายด้าน

ส่วนกลุ่มครูที่มีอายุราชการระหว่าง 6-10 ปี และ 21 ปีขึ้นไป มีความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลางทั้งโดยส่วนรวมและเป็นรายด้านนั้น อาจจะเป็นเพราะมีเหตุทางด้านเวลาในการปฏิบัติงาน และอีกประการหนึ่ง จำนวนบุคลากรในโรงเรียนมีจำนวนจำกัด ครูแต่ละคนจะต้องปฏิบัติหลายหน้าที่จึงมีเวลาไม่มากนักสำหรับการปฏิบัติงานนิเทศของโรงเรียน จึงอาจทำให้ความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับที่ไม่ดี เท่าที่ควร ซึ่งผู้บริหารควรจะคำนึงถึงปัญหานี้ โดยการให้ผู้มีเทศได้มีเวลาเพียงพอในการปฏิบัติงาน ก็จะทำให้มีความเข้าใจดีขึ้น

5.4 ความเข้าใจของครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มครูที่มีวุฒิทางการศึกษาดำกว่าปริญญาตรี มีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระหว่างปานกลางทั้งโดยส่วนรวมและเป็นรายด้าน เกือบทุกด้าน ส่วนกลุ่มครูที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี และปริญญาโท มีความเข้าใจอยู่ในระดับมากทั้งโดยส่วนรวมและเป็นรายด้าน เกือบทุกด้าน โดยเฉพาะกลุ่มครูที่มีวุฒิปริญญาโท มีความเข้าใจในระดับมากทุกด้าน (ดังตารางที่ 18) แสดงให้เห็นว่าวุฒิทางการศึกษาของครูมีผลต่อความเข้าใจ ซึ่งผลการวิจัยคล้ายคลึงกับผลการวิจัยของ เรวดี ปัญจะโรทัย (2528 : 218) ที่ศึกษาความเข้าใจและเจตคติต่อการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเทศบาล พบว่า ผู้บริหารและครูวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษามากกว่าผู้บริหารและครูที่มีวุฒิดำกว่าปริญญาตรี ดังนั้นผู้บริหารควรจะเห็นความสำคัญในปัญหานี้ โดยให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสศึกษาต่อหรือ เข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติม จะทำให้มีความรู้ความเข้าใจดีขึ้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการวิจัย เรื่องความ เข้าใจของผู้บริหารและครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายใต้โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในภาคใต้ ทำให้ได้ข้อค้นพบ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามโครงการของโรงเรียน เพื่อให้เป็นแนวทางในการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อไป ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนะแนวทางแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับกรมสามัญศึกษา

1. จากผลการวิจัยพบว่า ทั้งผู้บริหารและครูที่อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาภายใต้โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมีความ เข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ทั้งผู้บริหารและครูมีความพร้อมและความสามารถเพียงพอที่จะดำเนินการได้ กรมสามัญศึกษาซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการนี้ ควรจะได้ให้การสนับสนุนในการดำเนินการอย่างจริงจังกับโรงเรียนเหล่านี้ เพื่อจะได้เป็นโรงเรียนปฏิบัติการตัวอย่างกับโรงเรียนอื่น ๆ ต่อไป
2. หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการทั้งในระดับ เขตการศึกษาและระดับกรม ควรจะได้สนับสนุนให้ความช่วยเหลือดูแล ตลอดจนการติดตามประเมินผลอย่างใกล้ชิด เพื่อจะได้ข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าบุคลากรในโรงเรียน โดยเฉพาะผู้บริหารและครูจะมีความ เข้าใจอยู่ในระดับมากอยู่แล้วก็ตาม หากได้รับขวัญ กำลังใจและการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาในทุกระดับ จะทำให้การปฏิบัติการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น
3. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่โดยส่วนรวมมีความ เข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับควรส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนได้มีโอกาส เข้ารับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ เพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่จะทำให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จด้วยดี หากผู้บริหารมีความ เข้าใจและ เจตคติที่ดีแล้ว การดำเนินงานภายในโรงเรียนก็จะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความเข้าใจต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนสูงกว่าผู้ที่มีวุฒิทางการศึกษา

ที่ต่ำกว่า ฉะนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับควรจะได้ให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้บริหารและครูได้มีโอกาสดำเนินการอบรมและศึกษาค้นคว้าทั้งในและนอกเวลาราชการ เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียนให้สูงขึ้น

5. ควรจะได้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือโรงเรียนในการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนในทุกด้านอย่างจริงจัง โดยหาโอกาสให้ผู้บริหารและครูไปศึกษาดูงานตามสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะได้นำมาปรับปรุงการเรียนการสอนภายในโรงเรียนของตนให้คุณภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการวิจัยฉบับนี้ได้มีจุดเน้นที่ศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับงานนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน อย่างไรก็ตามการที่ผู้บริหารและครูจะนำเอาความรู้ความเข้าใจไปปฏิบัติหรือไม่นั้น จะขึ้นอยู่กับเจตคติต่อการนิเทศการศึกษาด้วย ดังนั้น จึงสมควรจะได้มีการศึกษาเจตคติของผู้บริหารและครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายใต้โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาทั่วประเทศ

2. เนื่องจากการวิจัยฉบับนี้ได้ดำเนินการศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศของผู้บริหารและครูซึ่งเป็นหัวหน้าหมวดวิชาต่าง ๆ โดยที่มีได้ครอบคลุมถึงครูผู้รับการนิเทศภายในหมวดวิชานั้น ๆ ดังนั้น จึงสมควรจะได้มีการศึกษาความเข้าใจของครูผู้รับการนิเทศต่อการนิเทศงานวิชาการภายใต้โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

3. เนื่องจากการวิจัยฉบับนี้ไม่ได้ศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหารและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) จึงสมควรจะได้มีการศึกษาความเข้าใจและเจตคติของผู้บริหารและครูต่อการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน